

El nacionalisme després de les eleccions

Després del 26-M (II)

Aquesta setmana és el torn dels partits del País Valencià. UPV com a únic partit nacionalista i UV com a partit no estatal d'orientació regionalista presenten evolucions ben diferents.

S'ha d'encetar el comentari sobre els resultats de la UPV deixant ben clar que l'augment del nombre de vots que s'observa si comparem les eleccions d'enguany i les del 1983 pot ser qualificat com a creixement vegetatiu-negatiu si tenim en compte la variació numèrica del cens electoral. Amb aquesta dada com a referència, el vot d'UPV en 1983 va representar un 2'20 % del cens electoral, en un context de previsible majoria absoluta del PSPV-PSOE. Després de vuit anys de rodatge organitzatiu, de disposar de la trona simbòlica de les institucions i amb la representació a les Corts valencianes, i amb un percentatge d'abstenció set punts i mig superior en aquestes eleccions que no castiga d'igual manera els partits com la UPV, on les motivacions ideològiques a l'hora d'expressar el vot són més fortes, incrementar un 0'4% sobre l'augment paral·lel del cens electoral ens autoritza a parlar de creixement. L'anàlisi ens mostra que, tot i considerar com a nacionalisme les candidatures municipals d'UPV, PVN i altres que han estat assimilades tradicionalment com a tals en mitjans escrits sense desmentiments, el qualificatiu de nacionalisme aplicat al conjunt de candidatures, independents o no, presentades sense l'empara de les sigles UPV haurà de ser esmenat. L'alarmant diferència negativa detectada en el vot autonòmic dels "altres" fa que posem en qüestió la significació nacionalista de les candidatures més enllà del fet reconegut que en eleccions locals i pobles menuts hi ha una tendència contrastada a votar més la llista municipal que no l'homònima autonòmica. De tota manera, l'índex negatiu del vot autonòmic de la UPV en les poblacions amb candidatura declarada o assimilada al nacionalisme és un aspecte que cal avaluar amb seriositat.

En els pobles on la UPV tenia represen-

tació municipal, la tendència general ha anat adreçada a la repetició o pèrdua en els resultats. Els casos específics de Borriana, Dénia o Ondara mereixen explicacions singularitzades que apuntarien a un augment de vots de càstig al PSOE procedent de l'espectre de centre-dreta, o premis a experiències puntuals de participació en el govern municipal.

Amb les excepcions d'Alzira, Cullera o Montcada entre altres menys significatives, als municipis de la circumscripció de València on UPV ja estava implantada i ara obté regidors UV, aquesta iguala o supera la representació d'UPV, la tendència de la qual és a la baixa. L'augment en la presentació de candidatures ha de ser computat a causa de les candidatures "assimilades", i s'observa una variació respecte a les eleccions municipals de 1987 (agrupant candidatures UPV i regidors UPV en llistes presentades sota les sigles EU-UPV) positiva a les circumscripcions d'Alacant i Castelló, i negativa a València.

La inveterada al·lusió a la inconstitucionalitat de la clàusula de barrera del 5% no podia ser una excusa ni un argument d'autoritat. Ni el precepte estatutari, ni Esquerra Unida poden expiar que el vot nacionalista municipal no es corresponga amb l'autonòmic, ni que la presentació de candidatures només haja abastat el 67'80% del CE si es sabia que el 89% del vot autonòmic de la UPV prové del vot municipal en pobles amb candidatura (tot i que València continua vedada per a la UPV en termes electorals).

UPV havia fixat la seua estratègia a assolir la imatge d'una esquerra alternativa a l'espanyola sense, però, fixar-ne el contingut específic de la seua proposta 'nacional'; en advertir el clima de creixement d'EU canvià lleugerament els decorats i apel·là al "valencianisme democràtic", en un intent d'esdevenir l'opció de tots els nacionalistes demòcrates, però ja era tard, perquè l'aplec del nacionalisme

democràtic ha estat sistemàticament barrat per la mateixa UPV en desoir tota mena de reconvençions durant dels darrers mesos pre-electorals. Poc verds, esquerres alternatius i sobtadament valencianistes democràtics, molts dels hipotètics electors de la mixtura preferiren donar suport al el PSOE, quan les enquestes començaven a dir que Lizondo podia ser batlle de la ciutat i la majoria d'esquerra a les Corts perillava.

En tot cas, els mateixos reptes són encara oberts i hauran de ser considerats amb seriositat pel conjunt del valencianisme democràtic.

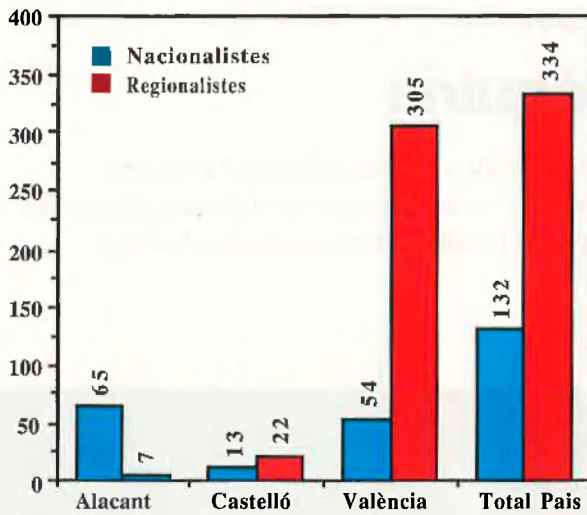
Un programa mínim, el compromís d'aplegar el nacionalisme democràtic i la refundació d'UPV constituïrien un bon programa de reflexió per salvar l'honor d'una derrota cantada.

UNIÓ VALENCIANA: DE VALÈNCIA,
AL REGNE

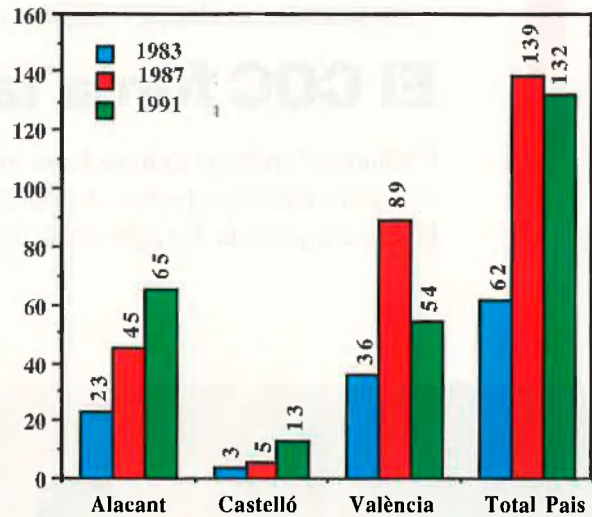
Ens haurem d'acostumar a conviure amb les dades. Si el 1987 el 40'84% del vot autonòmic d'UV procedia de la ciutat de València, en les passades eleccions ha representat el 34'71% dels seus vots. Amb una disminució de la diferència percentual semblant en la circumscripció de València, s'ha de ressenyar que, encara, el vot de la circumscripció de València representa per a UV el 88'61% del seu electorat (el 1987 era el 93'10%).

El creixement "espacial" que comentem ha estat acompanyat d'un augment superior al 100% en el nombre de regidors electes: 134 regidors més en relació amb l'anterior consulta municipal. Això és a causa del creixement en el nombre de candidatures municipals que UV presenta (97 el 1987 i 181 el 1991), amb el cas espectacular de Castelló on passa a presentar 19 llistes municipals quan el 1987 només en presentava 9. La implantació de candidatures fa possible que 16 dels seus nous regidors els obtinga en les localitats

Regidors nacionalistes-regionalistes al P.V. en 1991

Regidors nacionalistes (UPV+PVN+Altres) 1983-1991

Candidatures i regidors nacionalistes al País Valencià 1983-1991

Circumscripció	1983						1987						1991									
	CUPV	R-UPV	CAN	R	TC	TR	CUPV	R	CEU-UPV	R-UPV	CAN	R	TC	TR	CUPV	R	CPVN	R-PVN	CAN	R	TC	TR
Alacant	7	13	3	10	10	23	17	22	5	3	10	20	32	45	23	34	4	3	12	28	39	65
Castelló	6	3	-	-	6	3	3	4	3	1	-	-	6	5	12	13	1	-	-	-	13	13
València	17	16	2	20	19	36	27	42	29	24	4	23	60	89	42	41	5	7	3	6	50	54
Total País	30	32	5	30	35	62	47	68	37	28	14	43	98	139	77	88	10	10	15	34	102	132

CUPV. Nombre de candidatures municipals d'UPV. R-UPV. Nombre de Regidors d'UPV. CAN. Nombre de candidatures d'altres grups nacionalistes. R. Regidors d'altres Nacionalistes. TC. Total candidatures UPV i altres nacionalistes. TR. Total regidors nacionalistes. CEU-UPV. Candidatures municipals d'EU-UPV. R-PVN. Nombre de regidors del PVN.

Comparació vot municipal i autonòmic d'UV 1987

Circumscripció	CM	CE	VM	VA	VVM/VA	VTA	VTA-VTM
Alacant	3	67.579	1.387	1.067	-320	4.858	3.471
Castelló	5	132.423	2.836	4.909	+2.073	7.816	4.980
València	89	1.245.102	139.827	153.611	+13.784	17.0866	31.039
Total País	97	1.445.104	144.050	159.587	+15.537	18.3540	39.490

Comparació vot municipal i autonòmic d'UV 1991

Circumscripció	CM	CE	VM	VA	VVM/VA	VTA	VTA-VTM
Alacant	23	625.085	7.552	8.746	+1.194	10.791	2.045
Castelló	19	254.981	9.531	10.989	+1.488	12.841	3.310
València	139	1.482.866	167.158	177.910	+10.752	183.929	16.771
Total País	181	2.362.932	184.241	197.645	+15.206	207.561	22.126

CM. Candidatures municipals. CE. Cens dels municipis on UV presenta candidatures. VM. Vots a les candidatures municipals VA. Vots a la candidatura autonòmica. VVM/VA. Variació de vots municipals i autonòmics als municipis on es presenten llistes d'UV. VTA. Vots totals a les candidatures autonòmiques. VTA-VTM. Diferència de vots autonòmics i vots a candidatures municipals.

on ja tenia representació, i 118 en els municipis on el partit es presenta per primera vegada. L'augment que detectem va associat als pobles menors de 10.000 habitants, ja que en la resta de llocs amb població superior només n'obté un 11'6% dels seus nous regidors.

Afegim que, tal i com es desprèn de l'estudi, la tendència general present a tot el País demostra que, tot al contrari que

la UPV, UV aconsegueix millors resultats en les eleccions autonòmiques als municipis on ha presentat candidatures, tret del cas excepcional de València, ciutat on s'ha trencat la diferència positiva en l'assignació del vot segons l'àmbit de l'elecció i, curiosament, també s'ha produït un lleu retrocés del partit.

A les ciutats mitjanes del país, com ara Gandia o Alzira (i en bastants més)

s'aferma el procés de consolidació d'una dualitat UV/UPV, amb uns percentatges de votació semblants, i en els pobles petits la forta implantació d'UV podria explicar-se per l'aposta unionista de grups locals molt heterogenis, dubtosos sobre les expectatives electorals del PP. Al marge de l'obtenció de representació autonòmica per Castelló, l'anàlisi ens indica una extensió de la influència territorial, en presentar UV candidatures sobre el 81'52% del cens electoral. A la resta de pobles sense candidatura, obté el 10'6% dels seus vots autonòmics. Extensió territorial, creixement de la implantació, i diferència positiva en les eleccions autonòmiques resumeixen uns resultats que els seus dirigents hauran d'avaluar. El dilema està servit. Si les noves perspectives del PP semblen barrar el pas a UV, la necessitat d'aclarir i resituar l'espai polític *tricolor* els aboca a una tria essencial: decidir-se pel nacionalisme (i caldria saber si quan UV parla de "nacionalisme" es refereix *tout court* a l'anticatalanisme visceral i populista) o recrear-se en l'ambigüitat victimitista bressol de la confusió que ara mateix atenalla els directors d'orquestra del blaverisme.

Equip d'Investigació de l'IVEPS